Handläggare
Monica Fredriksson
08-508 26 218

Till
Trafiknämnden
2026-11-12

Konsekvenserna av den nya upphandlingen av offentliga toaletter, av Dennis Wedin m.fl. (M). Svar på skrivelse

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Ulrika Falk
Avdelningschef

Johan Pihl
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har mottagit en skrivelse om konsekvenserna av den nya upphandlingen av offentliga toaletter, av Dennis Wedin m.fl. (M). Skribenterna vill att trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att återkomma med en samlad redogörelse över konsekvenserna av den nya upphandlingen. Trafikkontoret lyfter i sitt svar bland annat att syftet med den nya upphandlingen var att upphandla toaletter av hög kvalitet och användbarhet. För att uppnå detta behövde kontoret ha möjlighet att kravställa och följa upp olika parametrar som städning, service, underhåll mm. Utformningen av det tidigare avtalet, som var ett koncessionsavtal där JCDecaux finansierade de offentliga toaletterna genom vinster på reklamvitriner på offentlig

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

plats, gjorde att kravställning och uppföljning försvårades vilket var en av anledningarna till att kontoret föreslog trafiknämnden att inte göra en ny koncessionsupphandling. Koncessionsupphandlingen gav heller inte trafikkontoret någon insyn i den verkliga kostnaden för toaletterna och inget incitament för aktören att investera mer än minsta möjliga i driften av de offentliga toaletterna.

Bakgrund

Trafikkontoret mottog skrivelsen Konsekvenserna av den nya upphandlingen av offentliga toaletter, av Dennis Wedin m.fl. (M) vid trafiknämndens sammanträde den 21 maj 2026. Skrivelsen bifogas, bilaga 1.

Enligt skribenterna har det nya upplägget för stadens offentliga toaletter, där staden gått från en koncessionupphandling, Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK), till en upphandling enligt Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), väckt kritik. Skribenterna vill därför att trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att återkomma med en samlad redogörelse över konsekvenserna av den nya upphandlingen, redogörelsen ska enligt skribenterna innehålla svar på fem frågeställningar, dessa återges under trafikkontorets synpunkter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Den nya upphandlingen av offentliga toaletter syftar till att säkerställa tillgång till offentliga toaletter i hela staden under årets alla dagar. De möjliggör för invånare och besökare att ta del av stadens offentliga rum och verksamheter utan att vara beroende av toaletter via exempelvis restauranger och caféer, som ofta är exklusiva för verksamhetens kunder. Det finns dessutom områden i staden med högt besökstryck utan dessa typer av kommersiella aktörer. Stadens offentliga toaletter ska dessutom tillgodose tillgång till toaletter som uppfyller krav om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Syftet med den nya upphandlingen var att upphandla toaletter av hög kvalitet och användbarhet. För att uppnå detta behövde kontoret ha möjlighet att kravställa och följa upp parametrar som städning, service, underhåll m.m. Det tidigare avtalet var utformat som en tjänstekoncession med JCDecaux som leverantör, och inrymde

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

merparten av de offentliga toaletterna. Toalettbyggnaderna ägdes av JCDecaux, medan bottenplattan de stod på ägdes av trafikkontoret.

Genom avtalet fick JCDecaux möjlighet att etablera ca 350 reklamvitriner på offentlig plats till en mycket låg markupplåtelseavgift mot att de i utbyte tillhandahöll 66 offentliga toaletter på olika platser i staden. Att avtalet var just en tjänstekoncession innebar att fokus för aktören styrdes mot att maximera vinsten reklamvitriner och minimera kostnaderna för den allmännyttiga tjänsten. Staden hade ingen insyn i vare sig vinsterna för reklamen eller kostnaderna för toaletterna men är av uppfattningen att skötseln av toaletterna inte motsvarade behovet och att upplägget inte var ekonomiskt fördelaktigt för staden.

Hur många offentliga toaletter kommer finnas i Stockholm efter genomförd upphandling jämfört med tidigare lösning

Upphandlingen har en initial driftsättningsplan om 65 toaletter men ger under avtalstiden möjlighet att etablera upp till 100 toaletter. Trafikkontoret har i dialog med stadsdelarna påbörjat ytterligare etableringsplaner och fler platser har identifierats. Det totala antalet toaletter kommer därmed bli högre än dagens 65 toaletter. I tidigare avtalslösningar fanns totalt 92 toaletter vilket inrymde både 66 toaletter som tillhandahålls av JCDeacaux samt 26 som tillhandahölls av Danfo.

Vilka stadsdelar som får färre offentliga toaletter än tidigare

Då avtalet inte är fullt utbyggt är det därmed för tidigt att ge en stadsövergripande bild av tillgången till toaletter, men trafikkontoret har som nämnts ovan en pågående dialog med samtliga stadsdelsförvaltningarna för att identifiera lämpliga platser för ytterligare toaletter utöver de 65 initiala.

Analys över vilka geografiska områden i staden som får längst avstånd till närmaste offentliga toalett

Trafikkontoret har i första hand etablerat toaletter i de delar av staden där det rör sig mest människor, till exempel nav för kollektivtrafik eller turiststråk. De områden i staden som har långt till en offentlig toalett är områden med mindre rörelse eller platser där användandet historiskt varit mycket lågt eller där nya toaletter inte har efterfrågats. Behoven kan dock ändras över tid, därför har kontoret en löpande dialog med lokala aktörer och stadsdelsförvaltningarna.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Identifiera vilka tunnelbanestationer, centrumområden och andra offentliga miljöer som riskerar försämrad tillgång till toaletter

De toaletter som kontoret valt att inte ersätta är på grund av för låg användning. Den låga användningen har inneburit att ett enda toalettbesök har kostat staden 300–500 kr. Kontoret för därför en dialog med stadsdelsförvaltningarna och använder invånares synpunkter för att hitta placeringar där toaletterna kommer till bättre nytta. Syftet och målet är att tillgången till toaletter blir bättre än tidigare och därmed också mer kostnadseffektiva.

Särskild redovisning över situationen i Skarpnäck

I Skarpnäck finns i dagsläget en toalett inplanerad vid Bagarmossens centrum, men trafikkontoret för dialog med stadsdelsförvaltningen om fler toaletter. Det är viktigt att placeringen blir bra så att så många invånare som möjligt kan få nytta av toaletterna. Grunden till att trafikkontoret i samråd med stadsdelsförvaltningen tog bort fyra toaletter i Skarpnäck byggde på att användningsgraden var mycket låg, mellan 4-7 besök per dag, samt att en toalett hade trygghetsproblem kopplat till droganvändning.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse om konsekvenserna av den nya upphandlingen av offentliga toaletter, av Dennis Wedin m.fl. (M)

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm